

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2005 m. liepos 14 d.*

Byloje C-135/03

dėl 2003 m. kovo 26 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama G. Berscheid, B. Doherty, F. Jimeno Fernandez bei S. Pardo Quintillán, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Ispanijos Karalystę, atstovaujamą N. Díaz Abad ir E. Braquehais Conesa,

atsakovę,

* Proceso kalba: ispanų.

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. P. Jann (pranešėjas), teisėjai K. Lenaerts, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič ir E. Levits,

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. kovo 3 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2003 m. kovo 17 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Europos Bendrijų Komisija savo ieškiniu prašo Teisingumo Teismo nustatyti, jog:

- palikdama vidaus teisės sistemoje ir praktikoje termino „bio“, vieno arba su kitais terminais, vartojimą neekologinės gamybos būdu pagamintiems produktams ženklinti ir tuo pažeisdama 1991 m. birželio 24 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2092/91 dėl ekologinės žemės ūkio produkcijos gamybos ir nuorodų apie tokią gamybą ant žemės ūkio ir maisto produktų (OL L 198, p. 1), iš dalies

pakeisto 1995 m. birželio 22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1935/95 (OL L 186, p. 1) ir papildyto 1999 m. liepos 19 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1804/1999, įtraukiant ir gyvulininkystės produkciją (OL L 222, p. 1, toliau – Reglamentas Nr. 2092/91), 2 ir 5 straipsnius,

- nesiimdama būtinų priemonių, siekiant užkirsti kelią klaidingam nagrinėjamo termino vartojimui, ir tuo pažeisdama minėto iš dalies pakeisto reglamento 2 ir 10a straipsnius,

- nesiimdama priemonių išvengti pirkėjų klaidinimo dėl maisto produktų pagaminimo ar gavimo būdo ir pažeisdama minėto iš dalies pakeisto reglamento 2 straipsnį kartu su 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su maisto produktų ženklinimu, pateikimu ir reklamavimu, derinimo (OL L 109, p. 29) 2 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktį bei

- palikdama Navaros autonominio regiono teritorijoje, pažeidžiant šias nuostatas, termino „bio“, vieno arba kartu su kitais terminais, vartojimą pieno produktams, kuriems šis terminas yra tapęs nuolat vartojamu, nors jie pagaminti neekologinės gamybos būdu,

Ispanijos Karalystė neįvykdė savo įsipareigojimų, nustatytų minėtame reglamente ir direktyvoje, ypač pirmiau nurodytose jų nuostatose.

Ginčo teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

- 2 Reglamentas Nr. 2092/91 buvo priimtas siekiant suregulmentuoti Bendrijų taisykles dėl produktų, pagamintų laikantis ekologinės gamybos būdo, gamybos, ženklinimo etiketėmis ir patikrinimo. Iš šio reglamento penktos konstatuojamosios dalies išplaukia, kad juo siekiama užtikrinti sąžiningą konkurenciją tarp tokios produkcijos gamintojų, garantuoti visų gamybos etapų viešumą ir padidinti vartotojų pasitikėjimą šiais produktais.

- 3 Šio reglamento 2 straipsnis numato:
  - „Taikant šį reglamentą produktas laikomas turinčiu nuorodą, jog jis pagamintas laikantis ekologinės gamybos būdo, jeigu etiketėse, reklaminėje medžiagoje arba prekybos dokumentuose toks produktas, jo ingredientai arba pašarinės medžiagos yra apibrėžiami kiekvienoje valstybėje narėje naudojamomis nuorodomis, kurios rodo pirkėjui, kad šis produktas, jo ingredientai arba pašarinės medžiagos buvo gauti laikantis 6 straipsnyje nustatytų gamybos taisyklių, ypač jeigu po vieną arba kartu įrašomi toliau išvardyti terminai arba jų įprastiniai vediniai (pavyzdžiui, bio-, eko- ir t. t.) ar jų santrumpos, nebent jie nėra taikomi maisto produktuose arba pašaruose esantiems žemės ūkio produktams arba yra akivaizdžiai nesusiję su šiuo gamybos būdu:

  - ispaniškai: *ecológico*,

  - daniškai: *økologisk*,

- vokiškai: *ökologisch, biologisch*,
- graikiškai: *βιολογικό*,
- angliškai: *organic*,
- prancūziškai: *biologique*,
- itališkai: *biologico*,
- olandiškai: *biologisch*,
- portugališkai: *biológico*,
- suomiškai: *luonnonmukainen*,
- švediškai: *ekologisk*.“ (Pataisytas vertimas)

4 Šio reglamento 5 straipsnis nustato:

„1. 1 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytų produktų etiketėse ir reklamoje gali būti nuoroda į ekologinę gamybą tik šiais atvejais:

- a) jeigu tokia nuoroda aiškiai parodo, kad ji susijusi su žemės ūkio gamybos būdu;

- b) jeigu produktas yra pagamintas nepažeidžiant 6 straipsnyje nustatytų taisyklių arba jeigu produktas yra importuotas iš trečiosios šalies 11 straipsnyje nustatyta tvarka;

- c) jeigu produktas yra pagamintas arba importuotas ūkio subjekto, kuriam taikomos patikrinimo priemonės, numatytos 8 ir 9 straipsniuose;

<...>“

5 Reglamento Nr. 2092/91 10a straipsnis nustato:

„1. Jei valstybė narė randa neatitikimų arba pažeidimų, susijusių su šio reglamento taikymu, kitos valstybės narės produkte, turinčiame 2 straipsnyje ir (arba) V priede nurodytų nuorodų, ji apie tai informuoja valstybę narę, kuri paskyrė kontrolės instituciją arba patvirtino kontrolės įstaigą ir Komisiją.

2. Valstybės narės imasi visų priemonių ir veiksmų, kurių reikia užkirsti apgaulingam 2 straipsnyje ir (arba) V priede nurodytų nuorodų naudojimui.“

6 Be to, Direktyvos 2000/13/EB dėl maisto produktų 2 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta:

„1. Ženklinimas ir ženklinimo būdai:

a) neturi iš esmės klaidinti pirkėjo, visų pirma dėl:

i) maisto produkto charakteristikų, ypač jo pobūdžio, tapatybės, savybių, sudėties, kiekio, tinkamumo vartoti trukmės, kilmės arba pagaminimo būdo;

<...>“

Nacionalinės teisės aktai

7 1993 m. spalio 22 d. Karaliaus dekreto Nr. 185/1993 dėl ekologinės žemės ūkio gamybos ir nuorodų apie tokią gamybą ant žemės ūkio ir maisto produktų (BOE, Nr. 283, 1993 m. lapkričio 26 d., p. 33528) 3 straipsnio 1 dalis iš pradžių numatė:

„Pagal Reglamento Nr. 2092/91 2 straipsnį produktas visais atvejais laikomas turinčiu nuorodą, jog jis pagamintas laikantis ekologinės gamybos būdo, jei jis ar jo ingredientai etiketėse, reklaminėje medžiagoje arba prekybos dokumentuose ženklunami terminu „ecológico“.

Be specialių autonominiuose regionuose taikomų nuorodų kartu su produkto pavadinimu, jo ingredientų ar jo prekių ženklu, pavadinimais taip pat gali būti vartojamos nuorodos: „obtenido sin el empleo de productos químicos de síntesis“, „biológico“, „orgánico“, „biodinámico“, iš jų sudaryti atitinkami pavadinimai bei žymenys „eco“ ir „bio“, kartu su produkto, jo ingredientų pavadinimais ar jo prekių ženklu arba be jų.“

- 8 Šis dekretas buvo iš dalies pakeistas 2001 m. gegužės 11 d. Karaliaus dekretu Nr. 506/2001 (BOE, Nr. 126, 2001 m. gegužės 26 d., p. 18609). Dabartinės jo redakcijos 3 straipsnio 1 dalis nustato:

„Pagal Reglamento (EEB) Nr. 2092/91, papildyto Reglamentu (EB) Nr. 1804/1999, 2 straipsnio nuostatas produktas visais atvejais laikomas turinčiu nuorodą, jog jis pagamintas laikantis ekologinės gamybos būdo, jeigu etiketėse, reklaminėje medžiagoje arba prekybos dokumentuose toks produktas, jo ingredientai arba pašarinės medžiagos yra ženklinami terminu „ecológico“ arba jo vediniu „eco“, kuris vartojamas vienas arba kartu su produkto, jo ingredientų pavadinimais arba jo prekių ženklu.“

- 9 Pagal šio karaliaus dekreto motyvų trečiąją ir penktąją pastraipas tokio pakeitimo reikėjo siekiant išvengti bet kokių terminų, pagal Bendrijos teisės aktus paskirtų ekologinei gamybai, dviprasmiškumo ir painiavos, kuri gali kilti vartotojams, atsižvelgiant į realią situaciją Ispanijos maisto rinkoje, kurioje terminas „bio“ tapo plačiai vartojamas ženklinant maisto produktus, kurių savybės nesusijusios su ekologinės gamybos būdu.

- 10 Be to, kiek tai susiję su Navaros autonominiu regionu, 1999 m. gruodžio 20 d. Regiono dekreto Nr. 617/1999 (BO de Navarre, Nr. 4, 2000 m. sausio 10 d.) 2 straipsnis nustato, kad produktas laikomas turinčiu nuorodą, jog jis pagamintas laikantis ekologinės gamybos būdo, jeigu jis ženklina terminais „ecológico“, „obtenido sin el empleo de productos químicos de síntesis“, „biológico“, „orgánico“, „biodinámico“ arba trumpiniais „eco“ ar „bio“.
- 11 2000 m. birželio 12 d. Regiono dekretas Nr. 212/2000 (BO de Navarre, Nr. 83, 2000 m. liepos 10 d.) papildė Regiono dekretą Nr. 617/1999 šia pastraipa:
- „Šis reglamentas netaikomas pieno produktams, kuriems nuolat vartojamas žymuo „bio“, nes šis žymuo visiškai nesusijęs su ekologinės gamybos būdu.“
- 12 Pagal šio regiono dekreto motyvus šiuo pakeitimu buvo atsižvelgta į realią situaciją Navaros regione, kur pieno produktams taikomas žymuo „bio“ apskritai neatitinka sąvokos ir nesusijęs su ekologinės gamybos būdu.

Ikiteisminė procedūra

- 13 Kai buvo rengiamas Karaliaus dekretas Nr. 506/2001, Komisija gavo daug skundų, atkreipiančių jos dėmesį į šį Reglamento Nr. 2092/91 nuostatoms prieštaraujantį teisės akto pakeitimą. Kadangi, nepaisant Komisijos tarnybų įsikišimo Ispanijos institucijų atžvilgiu, šis karaliaus dekretas buvo priimtas, Komisija pradėjo procedūrą dėl įsipareigojimų neįvykdymo pagal EB 226 straipsnio pirmąją pastraipą.

- 14 Komisija, suteikusi galimybę Ispanijos Karalystei pateikti pastabas, 2002 m. balandžio 24 d. pateikė pagrįstą nuomonę, nurodydama šiai valstybei narei per du mėnesius nuo jos gavimo imtis būtinų priemonių, kad į ją būtų tinkamai atsižvelgta. Kadangi Ispanijos vyriausybė neatsakė į šią nuomonę, Komisija pareiškė nagrinėjamą ieškinį.

Dėl ieškinio

Šalių argumentai

- 15 Komisijos nuomone, Karaliaus dekretas Nr. 506/2001, nustatantis tik termino „ecológico“ ir jo vedinio „eco“ vartojimą ekologinės gamybos būdai žymėti ir todėl leidžiantis terminą „bio“ vartoti produktams, pagamintiems neekologinės gamybos būdu, ženklinti, pažeidžia Reglamento Nr. 2092/91 2, 5 ir 10a straipsnius. Šio reglamento 2 straipsnis aiškiai uždraudžia termino vedinius, žyminčius ekologinės gamybos būdą, vartoti neekologiškiems produktams ženklinti. Šiame straipsnyje terminas „bio“ aiškiai nurodytas kaip vedinio pavyzdys. Tai, kad šiame straipsnyje išvardijant terminus skirtingomis kalbomis, ispanų kalba nurodomas tik terminas „ecológico“, neturi įtakos šiam aiškinimui. Šis išvardijimas, pradedamas žodžiu „ypač“, yra tik pavyzdinis ir nebaigtinio pobūdžio.
- 16 Reglamento Nr. 2092/91 2 straipsnio kontekstas ir tikslas patvirtina šį aiškinimą. Iš tikrųjų bendroje rinkoje nepriimtina, kad terminui „bio“ vienoje valstybėse narėse būtų taikoma apsauga, o kitose – ne.

- 17 Be to, remiantis Ispanijos teritorijoje galiojančiais papročiais ir priešingai Ispanijos vyriausybės tvirtinimui, vartotojai mano, jog sąvokų „ecológico“ ir „biológico“ reikšmė yra ta pati. Tai patvirtina ir ankstesnė Karaliaus dekreto Nr. 1852/1993 redakcija, kuri numatė galimybę atskirai vartoti terminus „biológico“ ir „bio“ arba „ecológico“ apibūdinti produktams, pagamintiems ekologinės gamybos būdu. Ta pati teisės norma galiojo ir Navaros autonominiame regione.
- 18 Konkretūs pavyzdžiai rodo, kad terminai „ecológico“ ir „biológico“ Ispanijoje dažnai vartojami kaip sinonimai. Daug produktų, pažymėtų „biológico“, pateikiami pakuotėse, turinčiose nuorodą, pagal kurią jie pagaminti ekologinės gamybos būdu. Ispanijos spaudoje šie terminai taip pat vartojami nedarant skirtumo.
- 19 Komisijos tarnybos yra gavusios skundų dėl termino „bio“ neteisėto ir apgaulingo vartojimo Ispanijoje. Tokiu atveju valstybės narės pagal Reglamento Nr. 2092/91 10a straipsnio 2 dalį turi imtis būtinų priemonių tam pašalinti. Kadangi Ispanijos vyriausybė nesiėmė tokių priemonių, taip pat turi būti pripažintas šios nuostatos pažeidimas.
- 20 Dėl tų pačių priežasčių, t. y. dėl to, kad Ispanijos institucijos toleravo apgaulingą termino „bio“ vartojimą, Komisija tvirtina, kad taip pat reikia pripažinti, jog šios institucijos pažeidė ir Direktyvos 2000/13 2 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktį. Leidimas išleisti į rinką neekologiškus maisto produktus su ženklinimu „biológico“ arba „bio“ suklaidina vartotojus dėl jų pagaminimo ar gavimo būdo, nes paprastai iš tikrųjų ekologiškų produktų kainos yra daug didesnės.

- 21 Konkrečiau kalbėdama apie Navaros autonominiame regione galiojančius teisės aktus, Komisija tvirtina, kad jie teisingai nustatė terminų „biológico“ ir „bio“ vartojimą ekologiškiems produktams žymėti. Tačiau pieno produktams numatyta išimtis yra neteisinga.
- 22 Ispanijos vyriausybė ginčija nurodytą įsipareigojimų neįvykdymą. Ji prašo atmesti Komisijos ieškinį ir priteisti iš pastarosios bylinėjimosi išlaidas. Ispanijos vyriausybė mano, kad iš Reglamento Nr. 2092/91 2 straipsnio formuluotės redakcijos, taikomos šiuo atveju, aiškiai išplaukia, kad žymint ekologinės gamybos būdą reikia naudoti lingvistines nuorodas, nurodytas šiame straipsnyje pateiktame sąraše. Šiame sąraše ispanų kalbos atžvilgiu tiksliai nurodytas terminas „ecológico“, o ne terminai „biológico“ arba „bio“. Todėl terminus „biológico“ arba „bio“ gamintojai Ispanijoje gali vartoti neekologiškiems produktams žymėti, tokio vartojimo nelaikant neteisėtu ar apgaulingu.
- 23 Šios vyriausybės teigimu, kadangi nuorodos nebuvo suderintos Bendrijos lygmeniu, valstybėse narėse egzistuojantiems skirtumams turi būti pritarta. Jei Reglamento Nr. 2092/91 autoriai norėjo, kad ekologinės gamybos būdu pagaminti produktai visose valstybėse narėse būtų žymimi pagal tas pačias taisykles, jie turėjo kiekvienai valstybei narei nustatyti tą patį terminą, išverstą į skirtingas Bendrijos kalbas. Tačiau minėtas sąrašas rodo, kad šiuo atveju taip nebuvo.
- 24 Vartotojų požiūriu, terminas „bio“, kuris Ispanijoje žinomas mažiau nei kitose valstybėse narėse, iš tikrųjų nereiškia nuorodos į ekologinės gamybos būdą, bet apskritai labiau siejamas su sveikais ir sveikatai vertingais produktais. Remiantis 1999 m. Madride atlikta nuomonių apklausa, tik 3 % respondentų terminą „bio“ sieja

su ekologine gamyba, o 86 % jis paprasčiausiai asocijuojasi su pieno produktais, iš esmės su jogurtu. Vadinasi, negalima teigti, kad šis terminas Ispanijoje vartojamas ekologinės gamybos būdai apibūdinti.

- 25 Ispanijos vyriausybė neigia Reglamento Nr. 2092/91 2, 5 ir 10a straipsnių bei Direktyvos 2000/13 2 straipsnio pažeidimus. Kadangi nuomonių apklausa rodo, jog didelė dalis Ispanijos vartotojų termino „bio“ nesieja su ekologine gamyba, ši nagrinėjama praktika negali jų klaidinti.
- 26 Komisija ginčija minėtos nuomonių apklausos objektyvumą, patikimumą ir pagrįstumą. Ji tvirtina, kad kai kurių terminų reikšmė nagrinėjamame sektoriuje labai greitai keičiasi, todėl 1999 m. atliktas tyrimas yra nereikšmingas 2002 m. susidariusiai situacijai. Be to, atliekant minėtą apklausą buvo apklausta labai mažai asmenų ir, atsižvelgiant į užduotus klausimus ir taikytus metodus, iš jos negalima daryti jokios įpareigojančios išvados.
- 27 Per posėdį Ispanijos vyriausybė, atsakydama į Teisingumo Teismo klausimą, pažymėjo, kad dauguma autonominių regionų turi Navaros autonominiame regione galiojantiems teisės aktams tapačius teisės aktus, kurie, be terminų „ecológico“ ir „eco“, nustato daug kitų terminų, skirtų žymėti ekologinės gamybos būdu pagamintus produktus, tarp kurių dažnai nurodomi terminai „biológico“ ir „bio“.
- 28 Be to, per posėdį bylos šalys pareiškė nuomonę dėl galimos Reglamento Nr. 2092/91, iš dalies pakeisto 2004 m. vasario 24 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 392/2004

(OL L 65, p. 1) ir Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų aktu (OL L 236, 2003, p. 346), redakcijos įtakos ginčo sprendimui.

- 29 Iš tiesų Reglamentas Nr. 392/2004 papildė Reglamento Nr. 2092/91 2 straipsnį fraze, pagal kurią šiame straipsnyje skirtingomis kalbomis išvardyti terminai „visoje Bendrijoje bet kuria Bendrijos kalba laikoma svarbiausia nuoroda į ekologinį gamybos būdą“. Būtent ši 2 straipsnio redakcija yra prašymo priimti prejudicinį sprendimą objektas, dėl kurio Teisingumo Teismas priėmė sprendimą *Comité Andaluz de Agricultura Ecológica* (C-107/04, Rink. p. I-7137).
- 30 Nors Komisija tvirtina, kad šis paskutinis Reglamento Nr. 2092/91 2 straipsnio pakeitimas tik išdėsto numanomą ankstesnės nuostatos redakcijos turinį, Ispanijos vyriausybė tvirtina, kad kalbama apie esminį pakeitimą, kuris vis dėlto negali turėti įtakos nagrinėjamam ieškiniui dėl valstybės įsipareigojimų neįvykdymo.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 31 Pirmiausia reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką įsipareigojimo neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į padėtį valstybėje narėje pagrįstoje

nuomonėje nustatyto termino pabaigoje (žr. 2003 m. sausio 16 d. Sprendimo *Komisija prieš Jungtinę Karalystę, C-63/02*, Rink. p. I-821, 11 punktą ir 2005 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją, C-341/02*, Rink. p. I-2733, 33 punktą). Į vėlesnius pakeitimus Teisingumo Teismas negali atsižvelgti (žr. 2004 m. lapkričio 18 d. Sprendimo *Komisija prieš Airiją, C-482/03*, nepaskelbto Rinkinyje, 11 punktą).

32 Kadangi Komisijos pagrįsta nuomonė yra priimta 2002 m. balandžio 24 d. ir Ispanijos Karalystei buvo nustatytas dviejų mėnesių terminas, nurodomą įsipareigojimų neįvykdymą reikia vertinti, atsižvelgiant į Reglamento Nr. 2092/91 redakciją iki pakeitimų, padarytų Reglamentu Nr. 392/2004.

33 Reglamento Nr. 2092/91 2 straipsnis, kiek tai susiję su produktų, pagamintų ekologinės gamybos būdu, etiketėmis, reklamine medžiaga ir prekybos dokumentais, remiasi „kiekvienoje valstybėje narėje naudojamomis nuorodomis, kurios rodo pirkėjui, kad šis produktas <...> buvo gautas laikantis (ekologinės) gamybos taisyklių“, ir „ypač“ „terminais arba jų įprastiniais vediniais“, nurodytais tuo metu galiojusiam sąraše, kuriame vienuolika Bendrijos oficialių kalbų pateiktos viena ar dvi sąvokos. Šiame sąraše penkiomis iš vienuolikos kalbų minimas tik vienas terminas, atitinkantis terminą „biologique“ (biologiškas) prancūzų kalba. Kitomis trimis kalbomis nurodomas tik vienas terminas, atitinkantis terminą „écologique“ (ekologiškas) prancūzų kalba. Vokiečių kalba nurodyti du skirtingi terminai, atitinkantys abu minėtus terminus, o likusiomis dviem kalbomis nurodomi kiti terminai.

34 Šis sąrašas, pradedamas žodžiu „ypač“, nėra baigtinis. Todėl valstybės narės, pasikeitus jų teritorijoje galiojančiai praktikai, gali kaip nuorodas į ekologinės

gamybos būdą nacionalinės teisės aktuose nurodyti kitas sąvokas nei nurodytos šiame sąrašė.

- 35 Šiuo atžvilgiu Reglamento Nr. 2092/91 2 straipsnio redakcijos, taikomos nagrinėjant šį ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo, formuluotė nekelia abejonių. Kadangi šiuo metu šiame straipsnyje pateiktame sąrašė ispanų kalba nurodomas vien tik terminas „ecológico“, apimantis vedinį „eco“, negalima kaltinti Ispanijos Karalystės, kad ji neuždraudė produktų, pagamintų neekologinės gamybos būdu, gamintojams vartoti kitus terminus, kaip šiuo atveju „biológico“ arba „bio“.
- 36 Priešingai Komisijos nuomonei, iš 2 straipsnio formuluotės taip pat neišplaukia, kad vediniui „bio“, remiantis tuo, kad jis minėtame sąrašė nurodytas kaip įprastinis vedinys, turi būti taikoma speciali apsauga visose valstybėse narėse ir visomis kalbomis, įskaitant tas, kuriomis tame pačiame straipsnyje esančiame sąrašė nurodytas terminas neatitinka termino „biologique“ prancūzų kalba. Kaip jau pažymėta, byloje nagrinėjamu laikotarpiu tai buvo būdinga penkioms iš penkiolikos valstybių narių. Iš tikrųjų, Reglamento Nr. 2092/91 2 straipsnio nuoroda į vedinius „bio-, eko- ir t. t.“ nepateisina to, kad tik terminui „bio“ būtų taikoma speciali apsauga.
- 37 Jeigu pasirodytų, jog, atsižvelgiant į didėjančią ekologiškų produktų rinkos svarbą Bendrijoje, pageidautina suderinti nuorodas ant jų, Bendrijos įstatymų leidėjas turėtų sureaguoti į tokį poreikį. Tai rodo Reglamento Nr. 2092/91 2 straipsnio pakeitimas Reglamentu Nr. 392/2004. Kaip matyti iš minėto šios dienos sprendimo *Comité Andaluz de Agricultura Ecológica*, minėta iš dalies pakeistą 2 straipsnį reikia aiškinti taip, kad jame nurodytoms sąvokoms turi būti taikoma apsauga visomis oficialiosiomis Bendrijos kalbomis.

- 38 Vis dėlto šis pakeitimas neturi įtakos ankstesnei teisei situacijai, į kurią atsižvelgiant turi būti vertinamas šis ieškinys dėl išipareigojimų neįvykdymo. Iš tikrųjų, naujos Reglamento Nr. 2092/91 2 straipsnio redakcijos priėmimas leidžia preziumuoti įstatymų leidėjo valią pakeisti Reglamentą Nr. 2092/91, o ne palikti jį nepakeistą. Nesant tokios įstatymų leidėjo valios ginčijamo teisės akto pakeitimas nėra būtinas.
- 39 Galiausiai Komisija negali teigti, kad Ispanijos Karalystė turi, be vienintelio termino „ecológico“ ir jo vedinio „eco“, numatyti termino „bio“ vartojimą ženklinant ekologinės gamybos būdu pagamintus produktus, nes jo vartojimas Ispanijos vartotojams leidžia šį terminą laikyti nuoroda apie ekologinę gamybą.
- 40 Tiesa, kad, kaip teigia Komisija, ankstesnio nacionalinio teisės akto, iš dalies pakeisto Karaliaus dekretu Nr. 506/2001, turinys ir teisinė situacija Navaros autonominiame regione yra svarbūs pagrindai šiuo atžvilgiu. Taip pat svarbi ir Ispanijos vyriausybės per teismo posėdį atsakant į Teisingumo Teismo klausimą pateikta informacija, kad daugelyje kitų regionų, atrodo, nustatyta, jog terminai „biológico“ arba „bio“ vartojami ekologiškiems produktams ženklinėti. Be to, Komisijos abejonė dėl nuomonių apklausos, kuria remiasi Ispanijos vyriausybė, iš pirmo žvilgsnio nėra nereikšminga.
- 41 Vis dėlto reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką ieškinių dėl išipareigojimų neįvykdymo atveju Komisija turi įrodyti išipareigojimų neįvykdymo buvimą. Ji turi pateikti Teisingumo Teismui būtinus pagrindus, kuriais remdamasis jis gali patikrinti išipareigojimų neįvykdymo buvimą ir negali vadovautis kokia nors prezumpcija (žr. 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Komisija prieš Austriją*, C-194/01, Rink. p. I-4579, 34 punktą ir minėto sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*

35 punktą). Šiuo atveju Komisija, be minėtų nuorodų, susijusių su terminų „biológico“ ir „bio“ vartojimu Ispanijos rinkoje, neįrodė, kad šioje rinkoje šie terminai vartotojui apskritai rodo, kad produktai pagaminti ekologinės gamybos būdu. Nors šiuo atžvilgiu Komisijos abejonės dėl nuomonių apklausos, kuria remiasi Ispanijos Karalystė, nėra nereikšmingos, Komisija nepateikė nė vieno įrodymo, kad pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje terminai „biológico“ arba „bio“, skirti ekologiškiems produktams ženklinti, buvo taip plačiai vartojami, jog Ispanijos vartotojas šiuos terminus siejo su ekologine gamyba. Todėl Komisija nepaneigė teiginio, nurodyto Karaliaus dekreto Nr. 506/2001 motyvuose, kad, priėmus minėtą karaliaus dekretą, terminas „bio“ Ispanijoje tapo plačiai vartojamas žymint maisto produktus, kurių tam tikros savybės nesusijusios su ekologine gamyba.

42 Kadangi tuo remiantis negali būti pripažinta, kad įsipareigojimai pagal nagrinėjamam ieškiniui taikomą Reglamento Nr. 2092/91 2 straipsnio redakciją neįvykdyti, minėto reglamento 5 ir 10a straipsnių bei Direktyvos 2000/13 2 straipsnio 1 dalies a punkto i papunkčio, dėl kurio galėjo būti neįvykdyti įsipareigojimai, pažeidimai taip pat neįrodyti.

43 Be to, kalbant apie įsipareigojimų neįvykdymą, Komisijos nuomone, susijusį su termino „bio“ vartojimu Navaros autonominiame regione, pakanka konstatuoti, kad Teisingumo Teismo aiškinimas dėl Karaliaus dekreto Nr. 506/2001 galioja ir Navaros autonominio regiono teritorijoje taikomam teisės aktui. Todėl šiuo atžvilgiu įsipareigojimų neįvykdymas nekonstatuojamas.

44 Tokiomis aplinkybėmis ieškinį reikia atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 45 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Ispanijos Karalystė prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Komisija pralaimėjo bylą, ji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinį.**
- 2. Priteisti iš Europos Bendrijų Komisijos bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.